



**Tural
Aşırılı**

**January 15
2016**

[Www.learn.info.az](http://www.learn.info.az)

Sürət

**məslələrinin
həlli**

informatics

§5. Sürət məsələsi

1) 1 saniyədə 30 metr yol gedən maşının 1 saatda gəldiyi yolu tapaq. Bilirik ki,

$$1 \text{ saat} = 3600 \text{ saniyə}$$

Buna görə tənasüb quraq.

$$1 \text{ san} \text{ --- } 30 \text{ m}$$

$$3600 \text{ san} \text{ --- } X \text{ m}$$

$$1 \cdot X = 3600 \cdot 30$$

$$X = 108000$$

Deməli 3600 saniyədə (yəni 1 saatda) 108000 metr yol gedib. Amma şaldır deyirik nəqə km yol gedib?

$$108000 \text{ metr} = 108 \text{ km}$$

Cavab: D

2) Farsinin sürəti 1 saatda 75 km-dir. Uş, o, bu sürətlə gedəcəyi yerə 6 saata çatıb. Deməli gedəcəyi yerlə o arasında

bu yarıq 450 km-dir.

1 saat — 75 km

6 saat — x km

$$1 \cdot x = 6 \cdot 75$$

$$x = 450$$

Dayıdanda həmin yolu (420 km yolu) 5 saata qat edirsə, onun 1 saatda olan sürətini tapas.

5 saat — 450 km

1 saat — x km

$$x \cdot 5 = 450 : 1$$

$$x = 90$$

Cavab: D

3) Saatlara sayı x olsun

Tutacağı hər vaxt x zaman müddətində hərəkətə başlayır. Məsələn dəyə ki, taksinin sürəti saatda 105 km, taksidən 15 km irəliləyənədən sonra maşının sürəti 90 km/saatdır. Uşağın taksini nəqə saatdan sonra bu ma-

şına çatır?

Taksi maşına çatana kimi $105x + 15$, maşın isə $90x$ yol gedəcək. Taksi maşına çatanda

$$105x + 15 = 90x$$

$$15x = 15$$

$$x = 1$$

Deməli bunlar 1 saat yol gediblər.

Orda taksini 105 km yol gedib.

$$105x = 105 \cdot 1 = 105$$

Cavab: B

4) Qatarın uzunluğu 200 m

Tunelın uzunluğu 1300 m

1-ci cümləyə əsasən

$$200 + 1300 = 1500$$

2-ci cümləyə əsasən

$$1500 : 30 = 50$$

Deməli 1 saniyədə 50 metr yol gedir.

3-cü cümləyə əsasən

informatics

1 san — 50m

3600 san — x m

$$1 \cdot x = 3600 \cdot 50$$

$$x = 180000 \text{ m}$$

1 saatda 180000 metr yol gedir.

$$180000 \text{ metr} = 180 \text{ km}$$

Cavab: B

5) Bakıdan Qazaxa x müddətində,
Qazaxdan Bakıya y müddətində gəlir.

$$70x = 50y$$

Taksi bu yolu 18 saata gedib-gəlir.

$$x + y = 18$$

Buradan sistem tənliklər alırıq.

$$\begin{cases} 70x = 50y \\ x + y = 18 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 70x = 50y \\ x = 18 - y \end{cases}$$

$$70x = 50y$$

$$70 \cdot (18 - y) = 50y$$

$$1260 - 70y = 50y$$

$$120y = 1260$$

$$y = 10,5$$

Onda $x = 7,5$ olur.

Bakı ilə Qazax arasında məsafəni tapırıq.

$$70x = 50y$$

$$70 \cdot 10,5 = 50y$$

$$50y = 525 \text{ və ya}$$

$$70x = 50y$$

$$70x = 50 \cdot 10,5$$

$$70x = 525$$

Cavab: C

6) İstaradan Bakıya getmək üçün 2 avtobus yola çıxır.

Birinin sürəti 40 km/saat, digərinin sürəti 50 km/saat. Daha sürətli gedən avtobus o birindən 1 saat 30 dəq tez çıxarsa

$$40 \cdot (x + 1,5) = 50 \cdot x$$

$$40x + 60 = 50x$$

$$10x = 60$$

$$x = 6 \text{ (saat)}$$

Sonuncu cümləyə əsasən $50x$ və ya $40 \cdot (x + 1,5)$ birində x -in 6

informatics

qymətini yazsaq.

$$40 \cdot (x+1,5) \Rightarrow 40 \cdot (6+1,5) = 300$$

Cavab: B

7) Yük maşının sürəti digərindən 10 km / saat azdır.

Yük maşını x

Minik maşını $x+10$

3 saat yol gediblər. Üç şəhər arasında məsafə 210 km -dir.

$$3 \cdot x + 3 \cdot (x+10) = 210$$

$$3x + 3x + 30 = 210$$

$$6x = 180$$

$$x = 30$$

Cavab B

8) 1-ci cümləni oxuyaq. Deməli qatar 1 saatda 50 km yol gedib.

$$6 \text{ saat} \text{ --- } 300 \text{ km}$$

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 50 \text{ km}$$

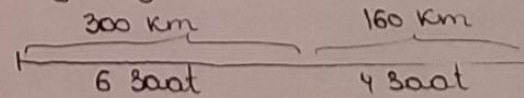
2-ci cümləni oxuyaq. Qatar 3 saat sürdü. Bu məsafədən sonra 10 km

aralıca onun sürəti saatda 40 km -dir və o bu sürətlə qatar məsafəni 4 saat gedir, deməli 4 saatda 200 km yol gedir.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 40 \text{ km}$$

$$4 \text{ saat} \text{ --- } 160 \text{ km}$$

Deməli, qatar ilk 6 saatda 300 km yol gedib. Qatar 4 saatda 160 km yol gedib. Onda cəmi 460 km yol gedib.



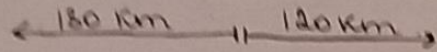
$$300 + 160 = 460$$

Cavab: B

9) Maşınlardan birinin sürəti saatda 60 km, o birinin isə 40 km -dir və maşınlar xüsusi istiqamətdə hərəkət edərək, 3 saatdan sonra onları arasında məsafə nə qədərdir?

informatics

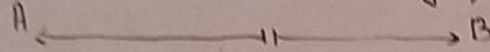
$$60 \cdot 3 = 180 \text{ km} \quad 40 \cdot 3 = 120 \text{ km}$$



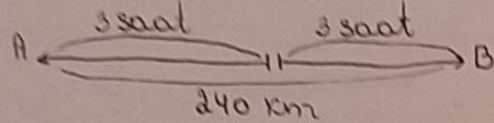
$$180 + 120 = 300 \text{ km}$$

Cavab: D

1) Birinci cümləni oxuyaq



2-ci cümləni oxuyaq



3-cü cümləni oxuyaq

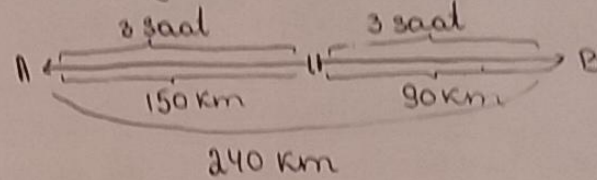
İgər A məntəqəsinə gələn məşin saatda 50 km/saat gedirsə, deməli o 3 saatda 150 km yol gedib və A məntəqəsinə qalıb.

Yolun uzunluğu 240 km oldu-ğundan həmin şəhərdən B məntəqəsinə məsafə 90 km-dir.

$$240 - 150 = 90$$

Üstə 90 km yolu 3 saatda gedirsə,

həmin yolu 1 saatda 30 km gedir.



Cavab: A

1) İgər 40 m/san (yəni 1 saniyədə 40 m) yol gedirsə, 1 saatda gəl-di-yi yolu tapaq.

$$40 \text{ m} \text{ — } 1 \text{ san}$$

$$x \text{ m} \text{ — } 3600 \text{ san}$$

$$x \cdot 1 = 3600 \cdot 40$$

$$x = 144000 \text{ (metr)}$$

Deməli, 1 saatda 144 km (144 km = 144000 metr) yol gedir. 40 m/san sürətlə gələn bir məşin sürətini $\frac{1}{4}$ -i gələn etsə. Yəni, 1 sa-niyədə 50 metr ($40 + 40 \cdot \frac{1}{4} = 50$) gelsə,

1 saatda gəl-di-yi yolu tapaq.

informatics

$$50 \text{ m} \text{ --- } 1 \text{ san}$$

$$x \text{ m} \text{ --- } 3600 \text{ saniye}$$

$$x \cdot 1 = 50 \cdot 3600$$

$$x = 180000 \text{ metr}$$

Demek bu süratle 180 km yol gider.
Maddelerin şartında deyir ki, 200 km
getdiyi yola nispeten 1 saatda
nece km artiq yol gider?

$$180 - 144 = 36$$

Uşa ya

$$144 + x = 180$$

$$x = 36$$

Cavab: C

$$12) 1 \text{ saat} = 3600 \text{ saniye}$$

$$72 \text{ km} = 72000 \text{ metr}$$

Maddelerin şartına nispeten

$$3600 \text{ san} \text{ --- } 72000 \text{ m}$$

$$1 \text{ san} \text{ --- } x \text{ m}$$

$$3600 x = 1 \cdot 72000$$

$$x = 20$$

Cavab: B

13) Saatların sayı x olsun

1-ci cümləni oxuyaq

$$80 \cdot x$$

2-ci cümləni oxuyub daha sonra
tənzimləmə quraq.

$$80 \cdot x = 60 \cdot (x + 1)$$

$$80x = 60x + 60$$

$$20x = 60$$

$$x = 3 \text{ saat}$$

İki şəhər arasındakı məsafə $80x$
olduğundan, deməli həqiqi məsafə
240 km-dir.

$$80x \Rightarrow 80 \cdot 3 = 240$$

Cavab: C

14) 3 saniyədə 120 m yol gətirsə,
1 saniyədə 40 m yol gider.

Sonra,

Qatarın uzunluğu 40 m

Tunelın uzunluğu 240 m

informatics

$$40 + 240 = 280 \text{ m}$$

1 saniyədə 40 m yol qol edərsə,
280 m yolu nəçə saniyəyə getdiyini tapas.

$$1 \text{ san} \text{ --- } 40 \text{ m}$$

$$x \text{ san} \text{ --- } 280 \text{ m}$$

$$x \cdot 40 = 1 \cdot 280$$

$$x = 7$$

Cavab: D

15) Qatar 480 km yolu 8 saata gedərsə, 1 saata 60 km yol gedərsə.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$8 \text{ saat} \text{ --- } 480 \text{ km}$$

$$480 \cdot 1 = x \cdot 8$$

$$x = 60$$

Cavab: A

16) Piyada 1 saatda 6 km sürətlə hərəkət edərsə, 3 saata getdiyini yolu tapas.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 6 \text{ km}$$

$$3 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$1 \cdot x = 3 \cdot 6$$

$$x = 18$$

Cavab: D

17) Velosipedçi iki şəhər arasında ki məsafəni 1 saatda 40 km sürətlə 4 saata getdi. Onda 4 saata 160 km yol gedərsə.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 40 \text{ km}$$

$$4 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$1 \cdot x = 40 \cdot 4$$

$$x = 160$$

2-ci cümləni oxuyas. Deməli 160 km yolu 5 saata qaydıbsa, 1 saatda nə qədər yol gedərsə?

$$5 \text{ saat} \text{ --- } 160 \text{ km}$$

$$1 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$5 \cdot x = 160 \cdot 1$$

$$x = 32$$

informatics

Cavab: C

18) Sənizin avtobusla 120 km yol gedib. Bu avtobusun sürəti 2 saatda 40 km olarsa, gərək sənizin nəqə saat yol gedib?

$$120 \text{ km} \text{ — } x \text{ saat}$$

$$40 \text{ km} \text{ — } 1 \text{ saat}$$

$$x \cdot 40 = 1 \cdot 120$$

$$x = 3$$

Cavab: D

19) Tərsinin sürəti $100x$

Avtobusun sürəti $80 \cdot x + 10$

Çatır deyirsə bir-birinə bərabər olar

$$100x = 80 \cdot x + 10$$

$$20x = 10$$

$$x = 0,5$$

Cavab: A

10) Əvvəlcə, 1 saniyədə 20 metr gedən maşının 2 saatda qət etdiyi yolu tapmaq

$$1 \text{ san} \text{ — } 20 \text{ m}$$

$$2 \cdot 3600 \text{ san} \text{ — } x \text{ m}$$

$$1 \cdot x = (2 \cdot 3600) \cdot 20$$

$$x = 144000 \text{ metr}$$

Deməli 2 saatda 144 km yol gedib. İgər 0,25 sürətini özünün $\frac{1}{4}$ -i artırarsa 2 saatda gətirdiyi yolu tapmaq. Onda bu maşın saniyədə 25 m yol gedər.

$$20 + 20 \cdot \frac{1}{4} = 25$$

$$1 \text{ san} \text{ — } 25 \text{ m}$$

$$7200 \text{ san (2 saat)} \text{ — } x \text{ m}$$

$$7200 \cdot 25 = 1 \cdot x$$

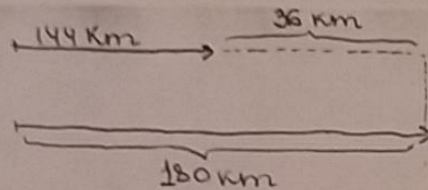
$$x = 180000 \text{ metr}$$

Deməli bu sürətlə 180 km yol gedər.

2 saatda əvvəlki gətirdiyi yola görə nəqə saat gətirdiyini tapmaq

$$180 - 144 = 36 \text{ km}$$

informatics



Cavab: D

21) Məsələnin şərtləri əsasən

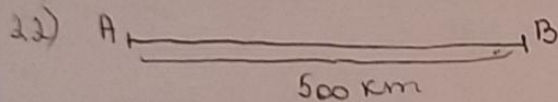
$$1 \text{ saat} \text{ --- } 30 \text{ km}$$

$$\frac{4}{3} \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$1 \cdot x = 30 \cdot \frac{4}{3}$$

$$x = 40$$

Cavab: C



Sağlının sayı x olsun

Məsələnin şərtləri görə

$$40x + 60x = 500$$

$$100x = 500$$

$$x = 5$$

Cavab: C

23) Məsələnin şərtləri əsasən

$$90 \text{ km} = 90000 \text{ m}$$

$$1 \text{ saat} = 3600 \text{ saniyə}$$

$$3600 \text{ san} \text{ --- } 90000 \text{ m}$$

$$1 \text{ san} \text{ --- } x \text{ m}$$

$$x \cdot 3600 = 1 \cdot 90000$$

$$x = 25$$

Cavab: E

24) Qatar 200 km yolu 4 saatda gedir, 1 saatda 50 km yol gedir.

$$200 \text{ km} \text{ --- } 4 \text{ saat}$$

$$x \text{ km} \text{ --- } 1 \text{ saat}$$

$$x \cdot 4 = 1 \cdot 200$$

$$x = 50$$

Sonra qatar sürətini 1 saatda 20 km azaldıqda Qatarın yolu bu sürətlə 3 saatda gedir (yəni, 30 km / saatla)

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 30 \text{ km}$$

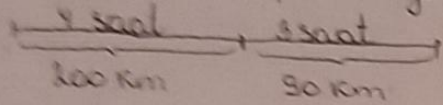
$$3 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

informatics

$$x \cdot 1 = 3 \cdot 30$$

$$x = 90$$

Qatar cəmi nə qədər yol gedib?



$$100 + 90 = 190$$

Cavab: C

25) Saatların miqdarı x olsun

Məsələnin şərtlərinə əsasən

$$90 \cdot x = 70 \cdot (x+1)$$

$$90x = 70x + 70$$

$$20x = 70$$

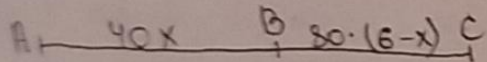
$$x = 3,5$$

Sonuncu cümləyə əsasən

$$90x \Rightarrow 90 \cdot 3,5 = 315$$

Cavab: A

26)



Saatların miqdarı x olsun.

1 və 2-ci cümləyə əsasən

$$40 \cdot x = 80 \cdot (6-x)$$

Bu iki ifadəni ora gətirib bərabərləşdirsəm ki, yolun yarısına qədər $40x$, yarısından C-dən $80 \cdot (6-x)$ ifadəsi var.

$$40x = 80 \cdot (6-x)$$

$$40x = 480 - 80x$$

$$120x = 480$$

$$x = 4$$

Sonuncu cümləyə əsasən

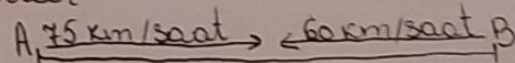
$$40x + 80 \cdot (6-x) \Rightarrow 40 \cdot 4 + 80 \cdot (6-4) = 160 + 160 = 320$$

Cavab: E

27) Birinin sürəti 75 km/saat

Diğərinin sürəti 60 km/saat

A və B məntəqələrindən qarşı-qarşıya gəlir və 2 saatdan sonra çatırlar

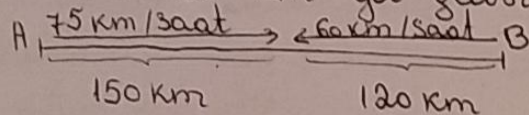


200 A məntəqəsindən qışqırma

informatics

şün 1 saatda 75 km gedirsə, 2 saatda 150 km yol gedər.

Şün B montaqarından qoxan maşın 1 saatda 60 km yol gedirsə, 2 saatda 120 km yol gedər.



Sorun cu cümleyə əsasən
 $150 + 120 = 270$

Cavab: A

28) Sürət ²⁰⁰ qəzi 15 dan

Yəni, biri x

digəri $x+15$

bu avtomobil 3 istiqamətdə hər saat edir (məsələn uducaq). 3 saat sonra ovulmuşdanki məsafə 675 km darsə

$$3x + 3 \cdot (x+15) = 675$$

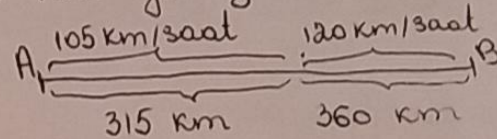
$$3x + 3x + 45 = 675$$

$$6x = 630$$

$$x = 105 \text{ (traf gedən)}$$

$$x+15 \Rightarrow 105+15=120 \text{ (qüclü gedən)}$$

Deməli traf avtomobil saatda 105 km yol gedir.



Cavab: E

29) 1-ci cümleyə əsasən

$$72x = 60y$$

Bütün yda 11 saat vaxt sax edirsə

$$x+y=11$$

Buradan sistem tənlik alaq.

$$\begin{cases} 72x = 60y \\ x+y=11 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6x = 5y \\ x=11-y \end{cases}$$

$$6x = 5y$$

$$6 \cdot (11-y) = 5y$$

$$66 - 6y = 5y$$

$$11y = 66$$

$$y = 6$$

informatics

Onda, $x=5$ dir.

A-dan B-yə 5 saata gedib, 6 saata qayıdıb. Ona görə gedəndə 5 qiyməti dedik ki, gedəndə sürəti daha çox olmuşdu.

Cavab: C

30) 1-ci cümləyə əsasən

$$6v = 9 \cdot (v - 9)$$

$$6v = 9v - 81$$

$$3v = 81$$

$$v = 27$$

2-ci cümləyə əsasən

$$6v \Rightarrow 6 \cdot 27 = 162$$

Cavab: D

31) Avtomobil 900 km yolu 9 saatda gətir. Deməli 1 saatına 100 km düşür

$$900 \text{ km} \text{ --- } 9 \text{ saat}$$

$$x \text{ km} \text{ --- } 1 \text{ saat}$$

$$x \cdot 9 = 900 \cdot 1$$

$$x = 100$$

2-ci cümləni oxuyaq. Avtomobil 4 saat getdikdən sonra, yəni artıq 400 km yol gedib.

$$4 \cdot 100 = 400 \text{ km}$$

1 saat təmirə vaxət ayrılıb.

Deməli onun 4 saat vaxtı qalıb.

O bu vaxtda 500 km yolu qatmışdır.

Onda hər saatda 125 km yol getmişdir.

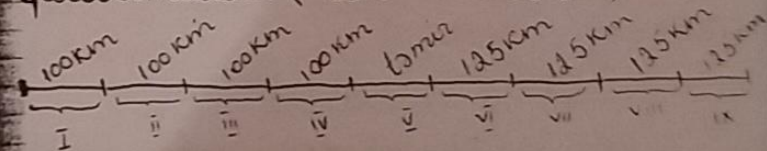
$$4 \text{ saat} \text{ --- } 500 \text{ km}$$

$$1 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$4 \cdot x = 1500$$

$$x = 125$$

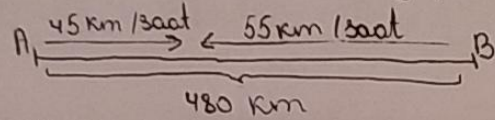
Deməli avtomobil sürətini 25 km/saat qaldırmalıdır (son 4 saatda).



Cavab: A

informatics

32) 1-ci cümləni oxuyaq



Saatların sayı x olsun.
Demək A məntəqəsindən çıxan avtomobilin sürəti 1 saatda 45 km-dir. Onda, 4 saatda 180 km yol qət edər.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 45 \text{ km}$$

$$4 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$1 \cdot x = 4 \cdot 45$$

$$x = 180$$

B məntəqəsindən çıxan avtomobilin sürəti 1 saatda 55 km olarsa, onda 4 saatda 220 km yol qət edər.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 55 \text{ km}$$

$$4 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$1 \cdot x = 4 \cdot 55$$

$$x = 220$$

Cavab: B

33) Orta sürəti tapmaq üçün

$$\frac{2 \cdot v_1 \cdot v_2}{v_1 + v_2} \text{ düsturundan } v_3$$

tiyədə bulunur.

Burada, $v_1 = 60$

$v_2 = 40$ olduğundan düs-

turumuza yazsaq:

$$\frac{2 \cdot v_1 \cdot v_2}{v_1 + v_2} \Rightarrow \frac{2 \cdot 60 \cdot 40}{60 + 40} = \frac{4800}{100} = 48$$

Cavab: C

34) Avtomobil 20 sürətlə 3 saat gedir. Yəni, 1 saatda 20 sürətlə gedirsə, 3 saatda 60 sürətlə gedər.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 20$$

$$3 \text{ saat} \text{ --- } x \cdot 6$$

$$x \cdot 6 \cdot 1 = 3 \cdot 20$$

$$x \cdot 6 = 60$$

$$x = 10$$

informatics

30 süratle 4 saat yol gidersen,
4 saata 120 süratle kaç gider.

$$1 \text{ saat} \text{ --- } 30$$

$$4 \text{ saat} \text{ --- } x \cdot 120$$

$$1 \cdot x \cdot 120 = 4 \cdot 30$$

$$x = 12$$

Onda cemi 180 yol gider

$$60 + 120 \Rightarrow 180$$

2-ci cümleye geçen

$$\frac{180}{60} = 3$$

Cevab: A

$$35) \frac{v_1}{v_2} = \frac{6}{13}$$

$$v_1 = 6x$$

$$v_2 = 13x$$

Demek ki 2 motorun süratleri $6x$ ve $13x$ idi. Bu iki motor karşı-
karşıya gider ve kaç saat sonra
sonra karşılaşırlar?

$$2 \cdot (v_1 + v_2) = 380$$

$$2 \cdot (6x + 13x) = 380$$

$$2 \cdot 19x = 380$$

$$38x = 380$$

$$x = 10$$

Sonuncu cümleye geçen

$$6x \Rightarrow 6 \cdot 10 = 60$$

Cevab: E

36) Gece 8 saatte x , gündüz 8 saatte $8-x$
saat vaxet sürüş edib. Yol eyni
olduğu için

$$18x = 6 \cdot (8-x)$$

$$18x = 48 - 6x$$

$$24x = 48$$

$$x = 2$$

$$18x \Rightarrow 18 \cdot 2 = 36$$

$$6 \cdot (8-x) \Rightarrow 6 \cdot (8-2) = 36$$

Demek ki cemi 72 saat vaxet
sürüş edib

$$36 + 36 = 72$$

informatics

Cavab: A

37) 1-ci cümləyə əsasən

$$60 \cdot t = 100 \cdot (t - 4)$$

$$60t = 100t - 400$$

$$40t = 400$$

$$t = 10$$

2-ci cümləyə əsasən

$$80t \Rightarrow 80 \cdot 10 = 800$$

Cavab: B

38) Körpünün uzunluğu 250 metr.

Qatar 1 saniyədə 300 metr

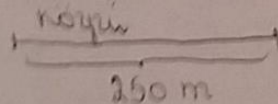
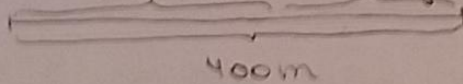
yol gedərsə, 4 saniyədə 400 metr

yol gedər.

Qatarın uzunluğunu tapaq.

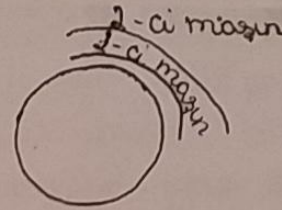
$$400 - 250 = 150 \text{ m}$$

Qatarın ümumi yolu



Cavab: B

39)



Dairənin uzunluğu 300 m-dir.

Deməli, 1-ci məşin bu yolu 12 də-
qiqəyə gedərsə, 2 dəqiqədə bu yolu

25 metrini gedər.

$$\frac{300}{12} = 25$$

Yəni

$$12 \text{ dəq} \text{ --- } 300 \text{ m}$$

$$1 \text{ dəq} \text{ --- } x \text{ m}$$

$$12 \cdot x = 1 \cdot 300$$

$$x = 25$$

2-ci məşin bu yolu 15 dəqiqəyə
gedərsə, deməli 1 dəqiqədə 20 m

yol gedər.

$$15 \text{ dəq} \text{ --- } 300 \text{ m}$$

$$1 \text{ dəq} \text{ --- } x \text{ m}$$

$$1 \cdot 300 = x \cdot 15$$

informatics

$$x = 20$$

Surati çox lar məşin (yeni-ci məşin) dairə tam kruz dər edəndə, o təsir bu dərəni tam etməyirə var.

Ən geridə qalan məşin dərəni tam kruz edəndə, o təsir üçe 2-ci kruzda olduğundan

$$2.5x = 20x + 300$$

$$5x = 300$$

$$x = 60$$

Cavab: B

40) Məsələnin şərtini oxuyaq. Göründüyü kimi avtomobil A məntəqəsindən B məntəqəsinə gedir. A məntəqəsindən B invarlyası 6 saata gedir. Hər 1 saatdan bir (60 dəqiqədən bir) avtomobil sürətini 2 km artırarsa

$$48 + 50 + 52 + 54 + 56 + 58 \Rightarrow 318$$

Cavab: C

41) Məsələnin şərtini oxuyaq.

$$60x + 315 = 25x$$

$$35x = 315$$

$$x = 9$$

Cavab: E

42) Məsələnin şərtini oxuyaq. A məntəqəsindən çıxan avtomobil 1 saatda 50 km yol gedirsə, deməli 6 saatda 300 km yol gedir. B məntəqəsindən çıxan avtobusun burunda görüşməsi üçün 5 saat vaxt lazım olur.

B-dən çıxan avtobus 1 saatda 60 km yol gedir.

$$300 : 60 = 5$$

Cavab: B

43) Tutacağı, onlar qıyıl olunan saat sürətlə x dəqiqədən bir görüşür.

informatics

Onda məsələnin şərtinə əsasən

$$30 \cdot x + 40 \cdot x = 560$$

$$70x = 560$$

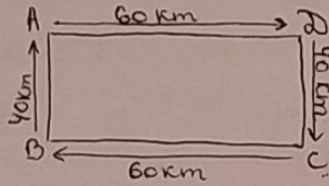
$$x = 8 \text{ (1 dəfə dövr üçün)}$$

Sonuncu cümləyə əsasən

$$2 \cdot 8 = 16$$

Cavab: E

44) A və B arasında 160 km məsafə var



$$AD + DC + BC = 60 + 40 + 60 = 160 \text{ km}$$

İkisinin birləşmə sürəti (yəni A və B-nin) $25 + 15 = 40 \text{ km/saat}$

Deməli ilk qarşılaşma 4 saat sonra olacaq

$$160 : 40 = 4$$

4 saat sonra A 100 km, B 60 km

yəni C-yə qədər gələcəklər. Əks istiqamətdə gəldikləri üçün aralarındakı məsafə, bu dəfə

$$60 + 40 + 60 + 40 = 200 \text{ km olar}$$

$25 + 15 = 40$ toplam sürətləri oldu-ğundan

$$200 : 40 = 5 \text{ saat}$$

Deməli 5 saat sonra 2-ci dəfə qarşılaşacaqlar. C nöqtəsindən 5 saat gəldikdən sonra sürəti 25 km/saat olar 125 km yol gələcək. O birisi isə yəni 15 km/saat olar 75 km yol qət edər.

Yəni həmin məntiqə düşürsək əks istiqamətdə gəldikləri üçün aralarındakı məsafə 200 km olacaq.

Ona görə 3-cü görüş 5 saat sonra olacaq.

Deməli sonuncu cümləyə əsasən

$$4 + 5 + 5 = 14$$

informatics

Cavab: B

45) A məntəqəsindən çıxan insan 1 saatda 15 km yol gedir. B məntəqəsindən çıxan insan 1 saatda 7 km yol gedir. Onlar qarşı-qarşıya gələrək 2 saat sonra qarşılaşdır.

$$2 \cdot (7+5) = 24$$

Yolun uzunluğu 24 km

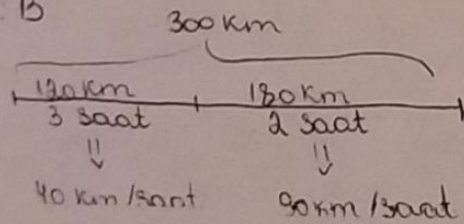
İndi eyni istiqamətdə hərəkətə başlasınlar. Deyək ki, a saat sonra arxadakı gəlib qarşısına çatır. Onda arxadakının gəldiyi yoldan 44 -ü qırxanda qarşdakının gəldiyi yola bərabər dəyər

$$15a - 7a = 44$$

$$a = 5,5$$

Cavab: B

46)



Yutagrı yolun uzunluğu 300 km-dir. Avtomobil yolun $\frac{2}{5}$ -ni yarı 120 km hissəsini 3 saata gedib. Onda 1 saatda 40 km yol gedir. Yolun qalan hissəsini yarı 180 km hissəsini 180 2 saatda gətirməlidir. Onda 180 km yolu 2 saata gedir, onun 1 saatda gətirdiyi yol 90 km-dir. Deməli sürətini 1 saatda 40 km artırmalıdır.

2-ci cümləyə əsasən

$$\frac{40}{100} = 50$$

$$40x = 50 \cdot 100$$

$$40x = 5000$$

$$x = 125$$

Deməli 50 ədədi 40-ün 125%-dir.

Cavab: D

47) A məntəqəsindən B məntəqəsinə gedən iki avtomobil var.

informatics

Burunin sürati 90 km/saat
Digorinin sürati 100 km/saat.

2-ci cümləyə əsasən

$$90 \cdot (x+2) = 100x$$

$$90x + 180 = 100x$$

$$10x = 180$$

$$x = 18$$

Sürətli gedən 1-ci cümləyə əsasən
sonuncu cümləyə əsasən

$$100x \Rightarrow 100 \cdot 18 = 1800$$

Cavab: C

4b) 1-ci cümləyə əsasən

$$80x = 60y$$

Çemi 7 saat vaxt sərf etdiyi üçün

$$x + y = 7$$

Gedəndə sərf etdiyi vaxt $\rightarrow x$

Gələndə sərf etdiyi vaxt $\rightarrow y$

Buradan sistem tənlik alırıq

$$\begin{cases} 80x = 60y \\ x + y = 7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x = 3y \\ x = 7 - y \end{cases}$$

$$4x = 3y$$

$$4 \cdot (7 - y) = 3y$$

$$28 - 4y = 3y$$

$$7y = 28$$

$$y = 4 \text{ saat}$$

Rayonlar arasındakı məsafəni tapırıq

$$80x = 60y$$

$$80x = 60 \cdot 4$$

$$80x = 240 \text{ km}$$

Cavab: D

49) Məsələnin şərtinə görə

$$80 \cdot 2 + (80 + x) \cdot 7 = 100 \cdot 3 + 100 \cdot 7$$

\downarrow
9-2

Buradan $x = 40$ alınır

50) Məsələnin şərtinə əsasən

Orta sürət düsturundan istifadə

edək

$$\frac{2v_1 \cdot v_2}{v_1 + v_2} = v_{\text{orta}}$$

$$\frac{2 \cdot 30 \cdot v_2}{30 + v_2} = 32$$

informatics

$$40v_a = 32 \cdot (20 + v_a)$$

$$40v_a = 640 + 32v_a$$

$$8v_a = 640$$

$$v_a = 80$$

Cavab: E

51) Gayın sürəti x olsun
Dürğun sudakı sürəti 18 km/saat
Məsələnin şərtlərinə əsasən

$$15 \cdot (18 + x) = 30 \cdot (18 - x)$$

$$18 + x = 2 \cdot (18 - x)$$

$$18 + x = 36 - 2x$$

$$3x = 18$$

$$x = 6$$

Cavab: D

52) Qatarın uzunluğu x olsun
400 metr uzunluğundakı tənəli 10
saniyəyə gətirsə, qatarın 10 saniyə-
də gətirdiyi məsafə $(400 + x)$ -dir. Oa
uzunluğunda (qatarın) 2 hissə etmək
lazımdır.

U tənəsində 12 saniyəyə $6x$ (yəni
 $5x + x \Rightarrow 6x$) məsafə gəlir. Burada
 $5x$ tənəlin uzunluğu, x isə tənə-
liyə. Sürətləri eyni olduğuna görə

$$\frac{400 + x}{10} = \frac{5x + x}{12}$$

Buradan $x = 100$ alınır.

Deməli qatarın uzunluğu 100 metr-
dir.

Cavab: B

53) 2,4 km = 2400 metr

4 dəqiqə = 240 saniyə

1-ci cümləni oxuyaq. 2-ci cümləyə
əsasən 2gər eyni istiqamətdə gəlir -

2400 metr 4 dəqiqəyə

$$240 \cdot (x + y) = 2400$$

Yoxsa 2gər əks istiqamətdə gəlir -

2400 metr 7,5 saniyə sonra qarşılaşar.

$$7,5 \cdot (x - y) = 2400$$

Buradan sistem tənlik alınır.

informatics

$$\begin{cases} 240 \cdot (x+y) = 2400 \\ 75 \cdot (x-y) = 2400 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x+y=10 \\ x-y=32 \end{cases}$$

$$2x = 42$$

$$x = 21 \quad y = -11$$

Sonunca cümleye esasen $x=21$ olur

Cavab: E

$$54) \quad \begin{array}{c} \text{8 saat} \quad \text{6} \cdot (x+30) \\ \hline \frac{x}{2} \quad \frac{x}{2} \end{array}$$

Automobilin getdiyi yel x km olsun.
Automobil yelun yarısını 8 saata ge-
dir, qalan yarısını 100 sürətini 20 km
artıraraq 6 saata gətirir.

$$8 \cdot x = 6 \cdot (x+30) \quad \text{Uzunluğunu yasaq}$$

$$8x = 6 \cdot (x+30)$$

$$8x = 6x + 120$$

$$2x = 120$$

$$x = 60$$

Cavab: C

55) Automobilin orta sürəti x olsun

Automobilin sürəti esasen

$$(x+15) \cdot 30 = (x-10) \cdot 45$$

$$30x + 450 = 45x - 450$$

$$15x = 900$$

$$x = 60$$

Cavab: E

$$56) \quad \begin{array}{c} \text{80 km/saat} \quad \leftarrow \quad x \text{ km} \\ \hline \text{220 km} \\ \hline \text{540 km} \end{array}$$

Deməli A və B məntəqələri arasında məsafə 540 km-dir. A və B məntəqələrindən çıxan avtomobillə qarşı-qarşıya gəlir. A məntəqəsindən çıxan avtomobilin sürəti 1 saatda 80 km-dir. B məntəqəsindən çıxan avtomobil qarşı-qarşıya gəlir. B məntəqəsindən çıxan avtomobil 220 km gəldikdən sonra, A məntəqəsindən çıxan avtomobillə qarşı-

informatics

Özür Demali, A bölgesinden çıkan otomobil 320 km yol gedi.

$$540 - 220 = 320$$

Demali 1 saatte 80 km yol geden otomobil 4 saat yolda oldu (A bölgesinden çıkan).

$$80 \cdot x = 320$$

$$x = 4$$

Orda B bölgesinden çıkan otomobil 4 saat yol gedi. Bu esmi 220 km yol geldiğini göre 1 saatte 55 km yol gedi.

$$4 \text{ saat} \text{ --- } 220 \text{ km}$$

$$1 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$4 \cdot x = 1 \cdot 220$$

$$x = 55$$

Demek ki B-dan çıkan otomobil 55 km yol gedi.

Cevap B

57) 1-ci cümle doğru.

1 saniyede 10 metr yol geden velobadçi, 600 metr yolu 60 saniyeye gedi.

$$1 \text{ saniye} \text{ --- } 10 \text{ m}$$

$$x \text{ saniye} \text{ --- } 600 \text{ m}$$

$$x \cdot 10 = 1 \cdot 600$$

$$x = 60$$

1 saniyede 15 metr geden velobadçi, 600 metr yolu 40 saniyeye gedi.

$$1 \text{ saniye} \text{ --- } 15 \text{ m}$$

$$x \text{ saniye} \text{ --- } 600 \text{ m}$$

$$x \cdot 15 = 1 \cdot 600$$

$$x = 40$$

Bu tapdiklarımızın məsələnin şərtinə əsasən doğrudur (yeni həll etmək üçün).
Əvvəlki velobadçının bu yolu hərəkət zamanında gətirir.

Demək 1-ci cümle doğru.

$$10x + 600 = 15x$$

Orda göre belə yoxdur ki, sürət

informatics

600 dan (yani 15x) dersine tam baza
buranda, surati 3x danur hdam
dersine tam baza burmasina var.

$$10x + 600 = 15x$$

$$5x = 600$$

$$x = 120 \text{ (saniye)}$$

Sonuncu cumleye esasen

$$120 \text{ saniye} = 2 \text{ daqiqe}$$

Cavab: C

58) A $\xrightarrow{x \text{ km/saat}}$ $\xleftarrow{(x+12) \text{ km/saat}}$ B

1-ci cumleye oxuyaq. 2-ci cumleye
oxuyaq. 2-ci cumleye; onda bu za-
man A-dan qaxan avtomobilin
surati $x \text{ km/saat}$, B-dan qaxan av-
tomobilin surati $(x+12) \text{ km/saat}$ dir.

Varsilazanda A-dan harskds baslayan
avtomobilin geldiyi yd, o biri avtomo-
bilin geldiyi ydun 3 mislidir.

A-dan qaxan avtomobil $3x$

B-dan qaxan avtomobil $x+12$

Indiyimiz:

$$3x = x + 12$$

$$2x = 12$$

$$x = 6$$

A-dan harskds baslayan avtomobilin
surdunu tapaq.

$$3x = 3 \cdot 6 = 18$$

Cavab: C

59) Avtomobil 200 km ydu 10 saata
qt edir. Demek, 0, 3 saata 20 km
yd gedir.

$$200 \text{ km} \text{ --- } 10 \text{ saat}$$

$$x \text{ km} \text{ --- } 1 \text{ saat}$$

$$x \cdot 10 = 1 \cdot 200$$

$$x = 20$$

2-ci cumleye oxuyaq. Bu ydu (yani
200 km ydu) 5 saata getmesi
uqun surdunu surds nisbeten nas
para ordumalidir?

Surds 200 km ydu 5 saata ge-

informatics

"Örnek," 1 saatte gideyi yolu taray.

200 km — 5 saat

x km — 1 saat

$$5 \cdot x = 200 \cdot 1$$

$$x = 40$$

Demek 200 km yolu 5 saate ge-
dirmiş, 1 saatte 40 km yol gelir. Yani
ya da 5 saatte gidiyorsa 1 saatte 40
km yol gelir.

Meselenin sonuncu cümlesinde deyince, o,
süratini nece qara artirmalidir ki,
1 saatte 40 km yol getsin?
40 x 5 = 200-nin 100%-dir. Demek
o süratini 100% artirmalidir.

Cavab: E

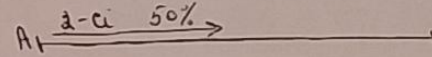
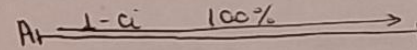
6) Birinci cümlede deyince, Demek,
1-ci avtomobil 2-ci avtomobile nisbeten
2 dəfə tez gedir.

1-ci yolun $\frac{2}{5}$ -ni gedişde, 2-ci avto-
mobil yolun $\frac{3}{10}$ -ni gedir.

Demek o zaman 1-ci avtomobil yo-
lu tam bəzə çatdırıldıqdan sonra,
Örnek yolu yarısına çatır
200 km:



Sonra:



Sonuncu cümlede deyince, yolun (2-ci
avtomobildən nisbeten gedişde) $\frac{1}{2}$ -ni gedişde
2-ci avtomobil, 1-ci avtomobil tam
bəzə çatır. O zaman 2-ci avto-
mobil hələm yolun $\frac{1}{2}$ hissəsində
getməlidir.

Cavab: A

6) Meselenin qalınıs gora

$$v_{orta} = \frac{2 \cdot v_1 \cdot v_2}{v_1 + v_2}$$

informatics

$$v_{rata} = \frac{2 \cdot 10 \cdot 10}{15+10} = 12$$

Casab: B

62) Otomobil saatda 120 km yol gedir. O, 840 km yol getirdi. Onda, bu yolu 7 saata gedir.

120 km — 1 saat

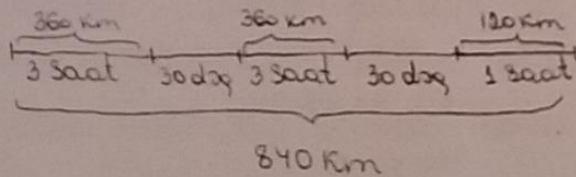
840 km — x saat

$$1 \cdot 840 = x \cdot 120$$

$$x = 7$$

İnma saatda deyir ki, o her 3 saat dan bir, yarım saat durur. Deməli 7 saatda 2 dəfə 3 saat istirahət qor. O 1 saat durur. Onda o bu yolu 8 saata gedir.

7 saat yol } 8 saat
1 saat istirahət }



Casab: C

63) 1-ci və 2-ci cümləri oxuyaq. Sürət 100 km/saat dan avtomobil x saata qatarsa, sürət 60 km/saat dan avtomobil x+2 saata qatar. Gedilən məsafə eyni olduğuna görə

$$60 \cdot (x+2) = 100x$$

$$60x + 120 = 100x$$

$$40x = 120$$

$$x = 3 \text{ saat}$$

Gedilən yolu tapaq.

$$60 \cdot (x+2) = 60 \cdot (3+2) = 300$$

Deməli yolum uzunluğu 300 km-dir. Bu avtomobillə sürətini 2 dəfə artırırsa, onda

Biri 120 km/saat

Diğəri 200 km/saat dan.

Bu zaman 1-ci avtomobil bu yolu 2,5 saata gedir.

$$\frac{300}{120} = 2,5$$

informatics

wigori 150 bu yolu 1,5 saata gedir.

$$\frac{300}{200} = 1,5$$

Demek sürati çox dan avtomobil 0
krisins nisbaten 1 saat less çalar.

$$2,5 - 1,5 = 1$$

Cavab: A

64) 1-ci cümleye esasen

$$80x = 60y$$

A-dan B-ye 14 saata gedib-qayı-
dılssa

$$x + y = 14$$

Buradan sistem tənlik alarız.

$$\begin{cases} 80x = 60y \\ x + y = 14 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x = 3y \\ x = 14 - y \end{cases}$$

$$4x = 3y$$

$$4 \cdot (14 - y) = 3y$$

$$56 - 4y = 3y$$

$$7y = 56$$

$$y = 8$$

$$x = 6$$

İki şəhər arasındakı məsafəni tapaq.

$$80x = 60y$$

$$80x = 60 \cdot 8$$

$$80x = 480 \text{ km}$$

Cavab: B

65) Çarının uzunluğu 300 metrdir
x dəqiq sonra çatarsa 0 müddətdə
sürəti çox dan 80 x yd gedir.

Sürəti az dan 150 30 x yd gedir.

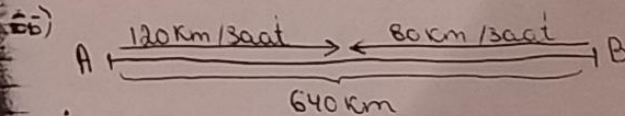
80x-dan aradakı məsafəni qırsaq
digərinin gəldüyü yola bərabər dan.

$$80x - 150 = 30x$$

Buradan $x = 5$ alınır.

Çarının hamısı 300 metr olarsa,
yaxud 150 metr olar.

Cavab: E



Məsələnin şərtlərinə esasən

$$120x = 80x + 640$$

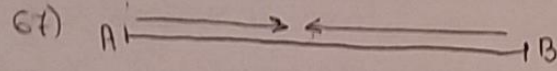
$$40x = 640$$

informatics

$$x = 16 \text{ (saat)}$$

Demek ki 16 saat sonra her iki otomobil görüşür.

Cevap: D



Çarpıştığı iki şehir var A ve B. A'dan çıkan otobüs 24 km/saat, B'den çıkan otobüs ise 16 km/saat yol gider. Ortaya tek kalan otobüs A merkezinden çıkan otobüsür. A'dan çıkan otobüs B merkezine doğru gider ve ortaya kalan otobüs B merkezinden çıkan otobüs ortaya çıkmaz. Demek ki B'den çıkan otobüsü gördükten sonra A merkezine doğru gider. B merkezinden çıkan otobüs ise A'ya doğru gider ve bunlar görüşmüş olurlar. Fakat x saat sonra gö-

rüştür. Toplam $40x$ kadar yol gider.

$$24x + 16x$$

Onda yolun yarısı $20x$ dir. Başka birde ifade etmek gerekirse A merkezinden çıkan x saatte $24x$ yol gider. Bu yolun yarısından 6 km çıkar.

$$24x - 6 \text{ birabiridir yolun yarısına (20x)}$$

$$24x - 6 = 20x$$

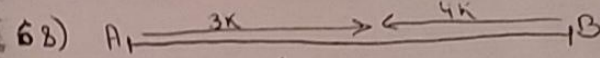
$$4x = 6$$

$$x = 1,5$$

Yolun uzunluğu $40x$ olduğundan

$$40x \Rightarrow 40 \cdot 1,5 = 60$$

Cevap: A



İkisinin hızını okuyalım.

A ve B merkezinden çıkan otobüsler 6 saat sonra görüşürler.

informatics

A-dan B-ya gideren otomobil 3K,
B-dan A-ya gideren otomobil 4K
yol giderken, demeli ikisi birlikte
7K yol gider

$$3K + 4K = 7K$$

Bununca cümleye esasen

$$7K \Rightarrow 7 \cdot 6 = 42$$

Cevap: E

69) Mardinin zartira esasen

$$60 \cdot (x+2) = 100x$$

$$60x + 120 = 100x$$

$$40x = 120$$

$$x = 3$$

Değeri sırtı çoc dan otomo-
bil mensul başra 2 saat tea
çatıl

Cevap: D

70) Getdiy yol x

Getdiy yol 14-x olsun
Yollar brabr olduğundan

$$80x = 60y$$

$$80 \cdot x = 60 \cdot (14 - x)$$

$$80x = 840 - 60x$$

$$140x = 840$$

$$x = 6$$

İki otomobil arasındaki mesafeyi takip

$$80x \Rightarrow 80 \cdot 6 = 480$$

Başqa usul

1-ci cümleye esasen

$$80x = 60y$$

Getilib gəlməyə 14 saat vaxt sağ

edilər

$$x + y = 14$$

Buradan sistem tənlik alaraq

$$80x = 60y \Rightarrow \begin{cases} 4x = 3y \\ x + y = 14 \end{cases}$$

$$x = 14 - y$$

$$4x = 3y$$

$$4 \cdot (14 - y) = 3y$$

$$56 - 4y = 3y$$

$$7y = 56$$

$$y = 8$$

$$x = 6$$

İki otomobil arasındaki mesafeyi takip

informatics

$$80x = 60y$$

$$80x = 60 \cdot 8$$

$$80x = 480$$

Cawab: B

71) A-dan B-yo 6 saata gedir $\rightarrow 6x$
 digar o sistini 20 km/saat artursa
 $(x+20)$ eyri yolu 4 saata gedir

$$6x = 4 \cdot (x+20)$$

$$6x = 4x + 80$$

$$2x = 80$$

$$x = 40 \text{ km/saat}$$

A-dan B-yo nece km-dir?

$$6x \Rightarrow 6 \cdot 40 = 240$$

Cawab: C

72) Saat $\rightarrow x$

Suut $\rightarrow u$

Masalenin şartına göre

$$\begin{cases} x \cdot u = 270 \\ 36 \cdot (2-x) = 270 \end{cases}$$

$$36 \cdot (2-x) = 270$$

$$36 \cdot (2-x) = 270$$

$$66 - 36x = 270$$

$$66 - 3 \cdot 270 = 270$$

$$66 - 810 = 270$$

$$66 = 1080$$

$$u = 180$$

Cawab: A

73) Yolun uzunluğu 600 km-dir. Bu-
 nun bir hissəsi asfalt, digər his-
 səsi torpaqdir.

Automobil asfaltda 100 km/saat,
 torpaqda isə 80 km/saat yel gedir.

$$100x + 80y = 600$$

Bütün bu yolu 7 saata gedir

$$x + y = 7$$

Bunların sistem tənlik olaraq

$$\begin{cases} 100x + 80y = 600 \\ x + y = 7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5x + 4y = 30 \\ x + y = 7 \end{cases} \begin{array}{l} | -4 \\ \hline \end{array} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 5x + 4y = 30 \\ -4x - 4y = -28 \end{cases}$$

$$x = 2$$

$$y = 5$$

informatics

İkinci yolumuzun uzunluğunu tapas.

$$100x \Rightarrow 100 \cdot 2 = 200$$

Cavab: C

74) Saatların sayı x olsun

1-ci cümleyə oxuyaq

2-ci cümleyə baxaq. Birinci saatdan

yanı 50 km/saat dan avtomobil

0 birindən (yanı 80 km/saat gedər-

dən) 1 saat tərə yola düşüb. 2

saat sonra B şəhərinə çatır.

$$80 \cdot x = 50 \cdot (x + 1 + 2)$$

$$80x = 50 \cdot (x + 3)$$

$$80x = 50x + 150$$

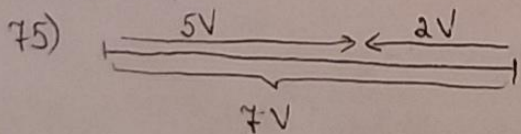
$$30x = 150$$

$$x = 5 \text{ saat}$$

Sonra cümleyə oxuyaq

$$80x \Rightarrow 80 \cdot 5 = 400$$

Cavab: A



2-ci cümleyə oxuyaq

$$50t = 20t + 90$$

$$30t = 90$$

$$t = 30$$

Umumi yol 7V olduğundan sonra

bu cümleyə oxuyaq

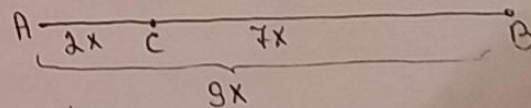
$$70t \Rightarrow 7 \cdot 30 = 210$$

Cavab: D

76) Məsələnin şərtini oxuyaq. Da-

ha sonra, $\frac{AC}{CB} = \frac{2}{7}$ ifadəsində

$AC = 2x$; $BC = 7x$ yaza bilərik.



Avtomobillər eyni anda B mərkəz

ibəsinə çatdıqlarına görə $\frac{v_1}{v_2}$ nis-

ətini tapas.

$$\frac{9x}{v_1} = \frac{7x}{v_2}$$

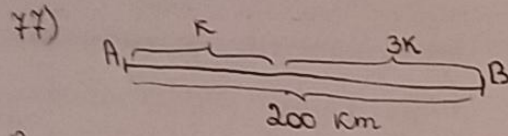
$$v_1 \cdot 7x = 9x \cdot v_2$$

informatics

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{9x}{7x}$$

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{9}{7}$$

Cavab: D



A və B məntəqəsindən çıxan maşınlar qarşı-qarşıya gəlir. A məntəqəsindən çıxan maşın k km, B məntəqəsindən çıxan maşın $3k$ km yol gedir. A və B məntəqəsi arasında 200 km olduğundan

$$k + 3k = 200$$

$$4k = 200$$

$$k = 50$$

Ona

$$k \Rightarrow 50$$

$$3k \Rightarrow 3 \cdot 50 = 150$$

Deməli, A məntəqəsindən çıxan ma-

şın 50 km, B məntəqəsindən çıxan maşın 150 km yol gedir.

Məsələnin şərtində deyir ki, 5 saat sonra görüşür. Deməli ki, 50 və 150 km yolu 5 saatda gediblər. Onda 1 saatda gətirdiyi yolu tapaq.

A-dan çıxan maşın

$$5 \text{ saat} \text{ --- } 50 \text{ km}$$

$$1 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$5 \cdot x = 1 \cdot 50$$

$$x = 10 \text{ km/saat}$$

B-dən çıxan maşın

$$5 \text{ saat} \text{ --- } 150 \text{ km}$$

$$1 \text{ saat} \text{ --- } x \text{ km}$$

$$5 \cdot x = 1 \cdot 150$$

$$x = 30 \text{ km/saat}$$

Deməli daha sürətli avtomobilin sürəti 30 km/saat

Cavab: D

informatics